

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Ssk/74/2021
Identifikačné číslo spisu: 1019201041
Dátum vydania rozhodnutia: 26. januára 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Martinčeková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:1019201041.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky právnej veci žalobkyne: J. S., nar. XX.X.XXXX, bytom T., XXX XX I., právny nástupca pôvodného žalobcu: N. S., zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom: T., XXX XX I., proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska č. 71, 813 11 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže č. GR ZVJS-d-11701/14-2019 zo dňa 16.4.2019, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 26Sa/30/2019-63 zo dňa 30.6.2021, takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobkyne z a m i e t a .

Žalovanému náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) napadnutým uznesením sp.zn. 26Sa/30/2019-63 zo dňa 30.6.2021 postupom podľa § 59 ods. 3 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) odmietol žalobu zo dňa 24.7.2019, ktorou sa pôvodný žalobca a následne žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „GR ZVJS“) č. GR ZVJS-d-11701/14-2019 zo dňa 16. apríla 2019 (ďalej ako „prvostupňové rozhodnutie“). Prvostupňovým rozhodnutím bolo postupom podľa § 84 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spojení s § 30 ods. 1 písm. i) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“), zastavené správne konanie začaté na základe žiadosti pôvodného žalobcu zo dňa 12. decembra 2018 o uvoľnenie a doplatenie príspevku za službu, považovaného za výsluhový príspevok, nakoľko v tej istej veci sa právoplatne rozhodlo a skutkový stav sa nezmenil. O náhrade trov konania krajský súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania v zmysle § 170 písm. a) SSP.

2. Krajský súd z príloh pripojených k správnej žalobe zo dňa 24.7.2019 zistil, že pôvodný žalobca podal proti prvostupňovému rozhodnutiu odvolanie zo dňa 9.5.2019, o ktorom bolo rozhodnuté ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky rozhodnutím č. 41047/2019/42 zo dňa 15.7.2019 (ďalej ako „druhostupňové rozhodnutie“) tak, že odvolanie zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

3. V odôvodnení napadnutého uznesenia zo dňa 30.6.2021 krajský súd uviedol, že v priebehu správneho súdneho konania, dňa 21.11.2020 pôvodný žalobca N. S. zomrel, preto správny súd vykonal šetrenie za účelom zistenia okruhu oprávnených osôb v zmysle § 111 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z.. Krajský súd zistil, že v prvom rade je takouto oprávnenou osobou, manželka pôvodného žalobcu J. S.. Správny súd uviedol, že menovanú vyzval, aby oznámila, či chce pokračovať v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 41047/2019/42 zo dňa 15.7.2019 (druhostupňové rozhodnutie). Podaním zo dňa 10.5.2021 J. S. (ďalej len „žalobkyňa“) správne mu súdu oznámila, že má záujem pokračovať v konaní o preskúmanie zákonnosti prvostupňového rozhodnutia, o ktorého prieskum žiadal zomr. N. S.. Krajský súd ďalej uviedol, že vzhľadom na rozpor medzi označením žalovaného a označením preskúmaného rozhodnutia vyzval žalobkyňu, v záujme splnenia poučovacej povinnosti, uznesením č.k 26Sa/30/2019-57 zo dňa 2.6.2021 na odstránenie vady žaloby, ktorá bráni jej vecnému vybaveniu s tým, že žalovaná bola poučená, že pokiaľ v stanovenej lehote neodstráni vytýkaný rozpor, krajský súd žalobu podľa § 59 ods. 3 SSP odmietne. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení zo dňa 14.6.2021 zotrvala na žalobnom návrhu, aby správny súd na verejnom konaní preskúmal zákonnosť prvostupňového rozhodnutia, zrušil ho a vec vrátil na ďalšie konanie.

4. Krajský súd konštatoval, že vzhľadom na takto vyjadrenú vôľu žalobkyne ohľadom predmetu súdneho prieskumu, správny súd nemal žiadne pochybnosti, že žalobkyňa neakceptovala neformálny prístup krajského súdu k náležitostiam žaloby, konkrétne pri označení napadnutého rozhodnutia, že nekoná v zjavnom omyle a žiada skutočne preskúmať len prvostupňové správne rozhodnutie. Správny súd preto vychádzal z takto jasne prejavenej vôle žalobkyne. Pokiaľ žalobkyňa ako žalovaného označila Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej ako „Ministerstvo spravodlivosti SR“) a súčasne jednoznačne zotrvala na tom, že napadnuté rozhodnutie vydalo GR ZVJS, potom krajský súd konštatoval, že nie je možné ďalej pokračovať v konaní, pretože existuje logický rozpor medzi označením žalovaného a označením napadnutého rozhodnutia, keď označenie žalovaného musí korešpondovať s označením napadnutého rozhodnutia. Uvedené náležitosti žaloby musia byť v súlade, aby bolo možné ďalej konať o prípadných vadách rozhodnutia, za ktoré by zodpovedal označený žalovaný. Krajský súd konštatoval, že rozpor medzi označením žalovaného a označením napadnutého rozhodnutia predstavuje neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky konania, spočívajúci v nezrozumiteľnosti žaloby, keď o nevyhnutnosti zhody žalovaného subjektu a rozhodnutia vydaného žalovaným správny súd žalobkyňu poučil.

5. Krajský súd na základe uvedeného konštatoval, že žaloba nemôže byť meritórne prejednaná. V danom prípade je vadou žaloby jej nezrozumiteľnosť, lebo žalobca si odporoval v tom, že na jednej strane ako žalovaného uviedol Ministerstvo spravodlivosti SR, ale na strane druhej ako napadnuté rozhodnutie označil rozhodnutie GR ZVJS. Tento rozpor vyhodnotil krajský súd ako právne významný preto, že postihuje základné náležitosti správnej žaloby, a to označenie žalovaného a označenie napadnutého rozhodnutia (§ 202 ods. 1 písm. b) a c) SSP), ktoré sú vo vzájomnom rozpore. Pre uvedený nedostatok v konaní nebolo možné pokračovať. Keďže tento nedostatok nebol napriek výzve správneho súdu opravený do momentu vydania napadnutého uznesenia, krajský súd podľa § 59 ods. 3 SSP žalobu odmietol.

6. Krajský súd skonštatoval, že nie je jeho úlohou presviedčať alebo donucovať žalobcu, aby žaloval konkrétne rozhodnutie, ktoré správny súd žalobcovi označí, alebo negovať či prehliadať výslovne prejavenu vôľu žalobcu, a to ani v sociálnych veciach. Správny súd zároveň nemá právomoc preskúmať také rozhodnutie, ktoré žalobca neuviedol ako predmet súdneho prieskumu a prejavil jednoznačnú vôľu, aby predmetom súdneho prieskumu bolo iné rozhodnutie. Podľa názoru správneho súdu by sa tak súd dostal do situácie, kedy by neplatil dispozičný princíp zakotvený v § 5 ods. 5 SSP, pretože by preskúmal konkrétne rozhodnutie bez procesnej iniciatívy žalobcu a bol by taktiež

porušený aj princíp rovného postavenia účastníkov konania v zmysle § 5 ods. 9 SSP. Podľa názoru krajského súdu skutočnosť, že žalobkyňa odmietla svoje podanie opraviť, a to napriek vyčerpávajúcemu poučeniu správneho súdu, predstavuje taký nedostatok, pre ktorý nie je možné v konaní pokračovať. Krajský súd uzatvoril, že pokiaľ žalobkyňa odmietla neformálne nazeranie súdu na náležitosti správnej žaloby ohľadom označenia napadnutého rozhodnutia a trvala na označení takého rozhodnutia, ktoré nevydal žalovaný, nie je možné na základe takejto žaloby vec meritórne prejednať a správny súd je nútený žalobu odmietnuť (§ 59 ods. 3 SSP). Pre úplnosť poukázal krajský súd na informatívny výsluch (§ 60 SSP) pôvodného žalobcu v skutkovo a právne takmer identickej veci (sp. zn. 27Sa/3/2020), na ktorom bol pôvodný žalobca dňa 24.9.2020 výslovne poučený, že správny súd môže preskúmať rozhodnutie odvolacieho orgánu v prípade, že žalobca vyčerpá riadny opravný prostriedok a že prieskum zákonnosti je prípustný vo vzťahu k rozhodnutiu o odvolaní a teda toto rozhodnutie je potrebné uviesť ako predmet prieskumu zákonnosti v žalobnom návrhu.

7. Proti tomuto uzneseniu podala žalobkyňa (ďalej aj ako „sťažovateľka“) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť, a to z dôvodu porušenia práva na spravodlivý proces, z dôvodu nezákonného odmietnutia podania, z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci.

8. Sťažovateľka namietala, že nesprávnym procesným postupom súdu (nekonaním verejného pojednávania) boli porušené jej procesné práva (právo byť na verejnom pojednávaní), a to v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Nenariadením verejného pojednávania došlo podľa sťažovateľky k porušeniu článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru na ochranu základných ľudských práv a slobôd, článku 38 ods. 2 Listiny základných ľudských práv a slobôd, článku 46 ods. 2 druhá veta, článku 48 ods. 2, článku 12 ods. 1 a článku 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“). Sťažovateľka konštatovala, že krajský súd v konaní o žalobe zo dňa 24.7.2019 nenariadil verejné pojednávanie, vedome tak konal s úmyslom porušiť základné právo žalobkyne dané jej zákonom č. 162/2015 Z.z. Sťažovateľka poukázala na ust. §5 ods. 6 prvá veta, § 98, § 106 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. a vo vzťahu k § 137 ods. 1 citovaného zákona konštatovala, že uvedené ustanovenie „umožňuje správne súdu prejednať vec bez nariadenia pojednávania, týmto však dochádza k porušovaniu zásady verejnosti súdneho konania, ktorá nie je iba v záujme jeho účastníkov, ale v záujme celej verejnosti, pretože je to jedným z rozhodujúcich momentov pre nastolenie dôvery vo výkon spravodlivosti. Takýto postup súdu (bez verejného konania) je však v rozpore článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru na ochranu základných ľudských práv a slobôd (ktorý má prednosť aj pred SSP) ako aj s Ústavou SR“. Sťažovateľka tiež konštatovala, že medzi základné právo každého občana patrí aj právo na spravodlivé verejné súdne konanie a vyjadrila názor, že z ust. § 98 SSP nevyplýva právomoc súdu odmietnuť žalobu podanú pre porušenie základných ľudských práv. Ďalej sťažovateľka namietala právny záver správneho súdu o vade podanej správnej žaloby zo dňa 24.7.2019, ktorá mala spočívať v nesprávnom označení prvostupňového rozhodnutia ako predmetu preskúmania zákonnosti. Sťažovateľka argumentovala, že rozhodnutím o odvolaní nebolo porušené právo na výsluhový príspevok a toto rozhodnutie bolo vydané v súlade s § 59 Správneho poriadku. Sťažovateľka uviedla, že v zaslanom vyjadrení bolo vždy podanie správnej žaloby na prieskum prvostupňového rozhodnutia odôvodnené ust. § 6 ods. 1 a ods. 2 písm. c) zákona č. 162/2015 Z.z.. Podľa sťažovateľky správny súd právne nezdôvodnil, prečo by mala byť v správnom súdnom konaní preskúmaná zákonnosť odvolacieho rozhodnutia. Sťažovateľka ďalej konštatovala, že zastavenie konania o už vzniknutom nároku sa nedá považovať za rozhodnutie procesnej povahy a jedná sa o hrubé porušenie Dohovoru na ochranu základných ľudských práv, Listiny základných ľudských práv, Ústavy SR, príslušných ustanovení zákona č. 162/2015 Z.z.. Sťažovateľka kasačnému súdu navrhla, aby napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

9. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobkyne nevyjadril.

10. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) po zistení, že kasačnú sťažnosť podala oprávnená osoba včas a je prípustná, preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu v súlade s § 455 SSP bez pojednávania a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobkyne nie je dôvodná.

11. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

12. Podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy SR kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

13. Podľa čl. 46 ods. 4 Ústavy SR podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon.

14. Podľa § 5 ods. 5 SSP konanie pred správnym súdom možno začať len na základe návrhu.

15. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

16. Podľa § 7 písm. a) SSP správne súdy nepreskúmajú právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis; povinnosť vyčerpať všetky riadne opravné prostriedky sa nevzťahuje na prokurátora a zainteresovanú verejnosť, ak táto nebola na podanie riadneho opravného prostriedku oprávnená.

17. Podľa § 59 ods. 1 SSP, ak ide o podanie vo veci samej, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, správny súd uznesením vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote podľa § 58 ods. 2.

18. Podľa § 59 ods. 2 SSP v uznesení podľa odseku 1 správny súd uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné a ako ho doplniť alebo opraviť, a poučí o možnosti podanie odmietnuť.

19. Podľa § 59 ods. 3 SSP, ak sa v lehote určenej správnym súdom podanie nedoplní alebo neopraví, správny súd podanie odmietne uznesením; to neplatí, ak pre uvedený nedostatok možno v konaní pokračovať.

20. Podľa § 60 SSP správny súd predvolá na výsluch toho, kto podanie urobil, ak má za to, že tým možno dosiahnuť odstránenie väd podania. Pri výsluchu správny súd uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, a poučí, ako podanie opraviť alebo doplniť.

21. Podľa § 177 ods. 1 SSP správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

22. Podľa § 180 ods. 1 SSP žalovaným je orgán verejnej správy, ktorý rozhodol o riadnom opravnom prostriedku, ak je žalobcom fyzická osoba alebo právnická osoba. Ak osobitný predpis nepripúšťa riadny opravný prostriedok, žalovaným je orgán verejnej správy, ktorý vydal rozhodnutie alebo opatrenie.

23. Podľa § 190 SSP ak správny súd po preskúmaní rozhodnutia alebo opatrenia žalovaného dospeje k záveru, že žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

24. Podľa § 191 ods. 3 písm. a) SSP ak správny súd zrušuje napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie žalovaného, v závislosti od okolností môže na návrh žalobcu súčasne zrušiť aj rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy nižšieho stupňa, ktoré mu predchádzalo.

25. Podľa § 202 ods. 1 SSP v správnej žalobe sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť a) označenie druhu žaloby, b) označenie žalovaného, c) označenie konania alebo veci, v ktorej sa žalobca domáha nápravy, d) deň vydania rozhodnutia a deň jeho doručenia alebo iného oznámenia žalobcovi, e) opísanie rozhodujúcich skutočností, f) označenie dôkazov, ak sa žalobca dovoľáva, g) žalobný návrh.

26. Podľa § 461 SSP kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

27. Z podkladov súdneho spisu kasačný súd zistil nasledujúce skutočnosti:

- podaním zo dňa 24.7.2019 sa pôvodný žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu č. GR ZVJS-d-11701/14-2019 zo dňa 16. apríla 2019, fotokópiu ktorého zároveň k predmetnej žalobe doložil vo forme prílohy,

- rovnako doložil aj druhostupňové správne rozhodnutie č. 41047/2019/42 zo dňa 15.7.2019, ktorým bolo odvolanie pôvodného žalobcu zamietnuté a prvostupňové rozhodnutie potvrdené,

- pôvodný žalobca v správnej žalobe ako žalovaného označil druhostupňový správny orgán,

- v replike zo dňa 3.3.2020 pôvodný žalobca o. i. uviedol, že správnu žalobou napadol prvostupňové rozhodnutie z dôvodu, že týmto rozhodnutím GR ZVJS zasiahlo do jeho práva na výsluhový príspevok, ktorého vyplácanie mu bolo pozastavené bez zákonného dôvodu rozhodnutím GR ZVJS,

- na informačnom výsluchu v obdobnej veci (sp. zn. 27Sa/3/2020), bol pôvodný žalobca dňa 24.9.2020 výslovne poučený, že správny súd môže preskúmať rozhodnutie odvolacieho orgánu v prípade, že žalobca vyčerpá riadny opravný prostriedok a že prieskum zákonnosti je prípustný vo vzťahu k rozhodnutiu o odvolaní a teda toto rozhodnutie je potrebné uviesť ako predmet prieskumu zákonnosti v žalobnom návrhu. Pôvodný žalobca uviedol, že sa pridrža podaných vyjadrení.

- v priebehu správneho súdneho konania, dňa 21.11.2020 pôvodný žalobca N. S. zomrel, správny súd zistil, že oprávnenou osobou v zmysle § 111 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. je manželka zomrelého J. S.,

- správny súd menovanú vyzval, aby oznámila, či chce pokračovať v konaní o preskúmanie zákonnosti Ministerstva spravodlivosti SR č. 41047/2019/42 zo dňa 15.7.2019 (druhostupňové rozhodnutie),

- podaním zo dňa 10.5.2021 výslovne vyjadrila J. S. vôľu pokračovať v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia GR ZVJS zo dňa 16.4.2019, ktorého preskúmanie žiadal zomr. N. S. Rozhodnutím Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 15.7.2019 nebolo podľa žalobkyne porušené právo na výsluhový príspevok a podľa SSP ho nie je možné preskúmať súdom. Poukázala na ust. § 6 ods. 1 a ods. 2 písm. c) SSP a konštatovala, že správny súd môže konať len o zákonnosti prvostupňového rozhodnutia. Žalobkyňa poukázala na návrh rozsudku správnej žaloby podanej pôvodným žalobcom, ktorým bolo navrhnuté, aby správny súd rozhodnutie GR ZVJS zo dňa 16.4.2019 zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie. Žalobkyňa uviedla, že v prípade vyhovenia návrhu na zrušenie prvostupňového rozhodnutia netrvá na nariadení pojednávania. V opačnom prípade trvala na verejnom prejednaní veci za jej účasti a žiadala, aby súd posúdil aj zákonnosť rozhodnutia GR ZVJS zo dňa 12.6.2000.

- krajský súd uznesením č.k. 26Sa/30/2019-57 zo dňa 2.6.2021, vyzval žalobkyňu, aby v určenej lehote 10 dní odstránila vadu žaloby, ktorá bráni jej vecnému vybaveniu, spočívajúcu v rozpore medzi označením žalovaného a označením preskúmaného rozhodnutia a zároveň ju krajský súd poučil o následku neodstránenia väd žaloby vo vyššie naznačenom smere spočívajúcom v odmietnutí podania postupom podľa § 59 ods. 3 SSP. Krajský súd odôvodnil uvedené uznesenie tým, že v predmetnej veci žalobkyňa žaluje Ministerstvo spravodlivosti SR, avšak žiada prieskum rozhodnutia, ktoré žalovaný nevydal. Krajský súd žalobkyňu poučil, že označenie rozhodnutia, ktoré žiada preskúmať musí korešpondovať s označením žalovaného a ako predmet súdneho prieskumu môže byť označené len také rozhodnutie, ktoré bolo vydané označeným žalovaným. S odvolaním sa na ust. § 7 SSP krajský súd konštatoval, že ak došlo k vyčerpaniu riadnych opravných prostriedkov, je prieskum zákonnosti prípustný vo vzťahu k rozhodnutiu o odvolaní a teda toto rozhodnutie je potrebné uviesť ako predmet prieskumu zákonnosti v žalobnom návrhu. Krajský súd v odôvodnení tohto uznesenia poukázal na informatívny výsluch N. S., konaný dňa 24.9.2020 v inej skutkovo a právne takmer identickej veci,

keď správny súd zvolil neformálny prístup a pokúsil sa pôvodnému žalobcovi bezprostredne a ústne ozrejmiť, v čom spočíva rozpor, vada žaloby, ktorá bráni jej prejednaníu,

- žalobkyňa na zaslanú výzvu súdu reagovala podaním zo dňa 14.6.2021, ktorým dala súdu na vedomie, že podanou správnu žalobou zo dňa 24.7.2019 nedošlo k žiadnej vade a rozporu v označení rozhodnutia - v danom prípade rozhodnutia GR ZVJS č. GR ZVJS-d-11701/14/2019 zo dňa 16.4.2019. Podľa žalobkyne tvrdiť, že k takému rozporu došlo, môže len osoba neznalá a nerešpektujúca zákony, takýto názor nie je zdôvodnený žiadnym ustanovením zákona a jedná sa len o zámerný a nezákonný názor vyššej súdnej pracovníčky. Žalobkyňa uviedla, že za poľutovania hodné a za navádzanie na nezákonný postup treba považovať tvrdenie, že odvolacie rozhodnutie je potrebné uviesť ako predmet prieskumu zákonnosti v žalovanom návrhu. Žalobkyňa poukázala na podanú správnu žalobu zo dňa 24.7.2019, repliku zo dňa 3.3.2020 a vyjadrenie zo dňa 10.5.2021 a skonštatovala, že k zákonnému rozporu v označení rozhodnutia nedošlo: žalovaný (Ministerstvo spravodlivosti SR) bol označený vecne a právne správne a rozhodnutie GR ZVJS č. GR ZVJS-d-11701/14/2019 zo dňa 16.4.2019, ktorého zákonnosť má správny súd preskúmať bolo tiež označené vecne a právne správne, v súlade s § 6 ods. 1, ods. 2 písm. c) a § 199 ods. 1 písm. h) SSP. Žalobkyňa tiež výslovne uviedla, že trvá na tom, aby správny súd na verejnom konaní preskúmal zákonnosť prvostupňového rozhodnutia, pričom ako žalovaný má vystupovať Ministerstvo spravodlivosti SR a zotrvala na žalobnom návrhu, uvedenom v podanej správnej žalobe zo dňa 24.7.2019, aby správny súd prvostupňové rozhodnutie GR ZVJS zo dňa 16.4.2019 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.
- krajský súd napadnutým uznesením 26Sa/30/2019-63 zo dňa 30.6.2021 postupom podľa § 59 ods. 3 SSP odmietol žalobu žalobcu, ktorou sa tento domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu GR ZVJS zo dňa 16.4.2019.

28. Konanie pred správnym súdom možno začať len na základe žaloby. Správnu žalobu fyzickej osoby v sociálnych veciach je povinný správny súd posudzovať neformálne, čo znamená, že nie je nevyhnutné, aby v týchto konaniach žalobca ako fyzická osoba uviedol všetky náležitosti správnej žaloby. V uvedenom prípade je nutné konštatovať, že žaloba zo dňa 24.7.2019 je v označení predmetu súdneho prieskumu jednoznačná a pôvodný žalobca označil prvostupňové rozhodnutie, hoci mal vedomosť o vydaní odvolacieho rozhodnutia. Sťažovateľka (ako právna nástupkyňa pôvodného žalobcu) mala rovnako vedomosť o vydaní odvolacieho rozhodnutia, ktoré však napriek poučeniu správneho súdu odmietla označiť. Za takýchto okolností je potrebné vychádzať z prejavenej vôle sťažovateľky v zmysle dispozičnej zásady zakotvenej v § 5 ods. 5 SSP. V opačnom prípade by súd preskúmal rozhodnutie bez jej procesnej iniciatívy. Je totiž výlučnou autonómiou vôle subjektu práva, či sa rozhodne uplatniť právo na súdnu ochranu svojho porušeného alebo ohrozeného práva konkrétnym rozhodnutím alebo nie.

29. Z jednotlivých podaní pôvodného žalobcu a sťažovateľky (správna žaloba, replika, oznámenie k pokračovaniu v konaní, vyjadrenie na základe výzvy správneho súdu, kasačná sťažnosť) jednoznačne vyplýva prejavená vôľa sťažovateľky, a to, že predmetom súdneho prieskumu učinila prvostupňové rozhodnutie žalovanej zo dňa 16.4.2019. Zároveň vyslovila právny názor, že odvolacie rozhodnutie nemôže byť predmetom súdneho prieskumu. Tento právny názor sťažovateľky pokladá kasačný súd za nesprávny. Predpokladom postupu správneho súdu je, aby predmetom jeho prieskumu bolo rozhodnutie alebo opatrenie orgánu verejnej správy, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť. Táto podmienka vyplýva z ust. § 7 písm. a) SSP a contrario. Musí teda ísť o rozhodnutie konečné v riadnom inštančnom postupe; teda v prípade, ak je v administratívnom konaní prípustné odvolanie, ide o odvolacie rozhodnutie. Táto podmienka vyjadruje všeobecnú zásadu subsidiarity súdnej ochrany, ktorá má originálnu povahu.

30. Uvedený právny názor vyplýva aj z ustanovení § 177, § 180, § 190 a § 191 SSP. Rozhodnutie orgánu verejnej správy uvedené v § 177 SSP musí byť vydané žalovaným, ktorým je v zmysle § 180 ods. 1 SSP orgán, ktorý rozhodoval o riadnom opravnom prostriedku - v danom prípade ide o rozhodnutie vydané Ministerstvom spravodlivosti SR. Skutočnosť, že sa preskúmava rozhodnutie, ktoré vydal tento orgán, explicitne vyplýva z dikcie § 190 SSP, ktorý stanovuje možnosť zamietnutia žaloby po preskúmaní rozhodnutia žalovaného, teda nie orgánu, ktorý rozhodoval v prvom stupni. Rovnako § 191 ods. 3 písm. a) SSP uvádza, že zrušiť možno len rozhodnutie žalovaného. V tomto

ustanovení je tiež stanovené, že ak dôjde k zrušeniu rozhodnutia žalovaného, možno zrušiť aj prvostupňové rozhodnutie. Z uvedeného vyplýva, že nikdy nie je možné zrušiť samostatne len prvostupňové rozhodnutie bez zrušenia rozhodnutia odvolacieho orgánu. Zákon teda ako spôsobilý a samostatný predmet súdneho prieskumu vylučuje prvostupňové rozhodnutie, ak bolo možné podať proti nemu riadny opravný prostriedok (odvolanie) v správnom konaní. Sťažovateľka mala možnosť navrhnúť zrušenie rozhodnutia GR ZVJS v rámci konania o preskúmanie rozhodnutia Ministerstva spravodlivosti SR. Preskúmanie rozhodnutia Ministerstva spravodlivosti SR však sťažovateľka opakovane výslovne odmietla.

31. Správne súdy preskúmavajú až konečné rozhodnutia správnych orgánov - bez ohľadu na ich formu, pričom inými rozhodnutiami, resp. postupmi správnych orgánov sa zaoberajú až v rámci preskúmania napadnutého konečného rozhodnutia. Správny súd teda v zásade preskúmava akýkoľvek akt správneho orgánu, po ktorého vydaní už nemôže nasledovať ďalšie konanie a ktorého vydanie môže ukrátiť na právach žalobcu, resp. ktoré sa týka základných práv a slobôd žalobcu (rovnako uznesenie NS SR sp.zn. 7Sžsk/59/2020).

32. Najvyšší správny súd sa teda nestotožnil so sťažnostnou námietkou, že prvostupňové rozhodnutie žalovanej zo dňa 16.4.2019 bolo správne označené za predmet súdneho prieskumu. Pokiaľ sťažovateľka napriek poučeniu súdu zotrvala na prieskume prvostupňového rozhodnutia a súčasne za žalovaného označila druhostupňový správny orgán, uvedené predstavuje neodstránený nedostatok žaloby, spočívajúci v jej nezrozumiteľnosti, pričom o nevyhnutnosti zhody žalovaného subjektu a rozhodnutia vydaného žalovaným subjektom krajský súd sťažovateľku poučil uznesením zo dňa 2.6.2021. Za stavu, že sťažovateľka aj napriek poučeniu v predmetnom uznesení trvala na tom, že žalovaným je Ministerstvo spravodlivosti SR a predmetom prieskumu je rozhodnutie GR ZVJS, krajský súd nemal inú možnosť ako žalobu odmietnuť (§ 59 ods. 3 SSP).

33. Hoci je sťažovateľka fyzická osoba bez právnického vzdelania, kasačný súd v tejto súvislosti poukazuje na článok 11 ods. 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého sa pri posudzovaní obsahu úkonov strán predpokladá, že každá fyzická osoba konajúca ako strana sporu alebo za stranu sporu má rozumové schopnosti na úrovni priemerne spôsobilej osoby schopnej vnímať a posúdiť v styku so súdom zmysel a účel konania, ako i jazykové vyjadrenie právnych noriem obsiahnutých v tomto zákone. Žalobkyňa bola poučená o tom, ako je potrebné opraviť žalobu a upozornená na dôsledky, ktoré z odmietnutia opravy žaloby vyplývajú. Napriek tomu sťažovateľka zotrvala na preskúmaní prvostupňového rozhodnutia a preto je potrebné jej vôľu rešpektovať. Kasačný súd sa stotožňuje s právnym záverom krajského súdu, že nie je úlohou správneho súdu presvedčať a donucovať žalobkyňu, aby žalovala konkrétne rozhodnutie, ktoré jej krajský súd označí alebo negovať jej výslovne prejavenu vôľu, a to ani v sociálnych veciach.

34. Ohľadom námietky sťažovateľky, že jej žalobu nebolo možné odmietnuť, pretože sa jedná o spor o základné ľudské právo, kasačný súd uvádza, že v zmysle čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy SR ochrany svojich práv sa môže domáhať každý za zákonom stanovených podmienok. V zmysle čl. 46 ods. 4 ústavy podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon. Týmto zákonom je v podmienkach správneho súdnictva Správny súdny poriadok. Vzhľadom na to, že žalobkyňa odmietla splniť procesné podmienky, ktoré zákon (Správny súdny poriadok) ustanovuje ako predpoklad konania o správnej žalobe, správny súd nemohol vec meritórne prejednať bez ohľadu na to, či sa konanie týka základného práva. Nie je porušením práva na spravodlivý proces, ak správny súd odmietne žalobu, pokiaľ žalobkyňa ani po riadnom poučení neodstráni procesný nedostatok, ktorý bráni jej meritórnemu prejednaniu.

35. K sťažnostnej námietke žalobkyne, že o jej správnej žalobe správny súd nenariadil verejné pojednávanie a tak došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, kasačný súd uvádza, že napadnuté uznesenie krajského súdu nie je rozhodnutím vo veci samej, pričom Správny súdny poriadok výslovne uvádza, že správny súd rozhoduje uznesením, ak nerozhoduje vo veci samej (§ 147 ods. 1 písm. a) SSP). Krajský súd správne postupoval, keď uznesenie vyhotovil písomne mimo pojednávania a doručil ho sťažovateľke.

36. Kasačný súd zároveň uvádza, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Taktiež podľa už mnohonásobne judikovaného názoru ústavného súdu základné práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôžu byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania (napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky I.ÚS 111/2017-17 z 08.03.2017).

37. Vzhľadom na uvedené skutočnosti kasačný súd námietky sťažovateľky proti napadnutému uzneseniu krajského súdu považoval za nedôvodné a nespôsobilé spochybníť jeho vecnú správnosť. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

38. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd tak, že žalobkyňa, ktorá v tomto konaní nemala úspech, nemá právo na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 1, § 167 ods. 1 SSP a contrario). Žalovanému ako úspešnému účastníkovi ich náhradu nepriznal, lebo to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 SSP, § 168 SSP a contrario).

39. Toto uznesenie kasačného súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.